aztn info

lipanj 2019.

Sadržaj

Održan 22. Dan tržišnog natjecanja

Službeni posjet albanskog tijela za zaštitu tržišnog natjecanja AZTN-u

AZTN kaznio NTL d.o.o. iz Sesveta zbog nametanja nepoštenih trgovačkih praksi s ukupno 800 tisuća kuna

Hrvatski taekwondo savez nije narušio tržišno natjecanje zlouporabom vladajućeg položaja

Uspješno završen twinning light projekt u Crnoj Gori, prvi projekt AZTN-a kao davatelja pomoći

Provedba ZNTP-a: pokrenut upravni postupak protiv prerađivača grožđa ILOČKI PODRUMI d.d.

Provedba ZNTP-a: pokrenut upravni postupak protiv trgovca PEMO d.o.o.

AZTN na konferenciji o interakciji prava tržišnog natjecanja i sporta

Sastanak OECD-ovog Odbora za tržišno natjecanje

Strani suci u posjetu AZTN-u

Studenti ekonomije posjetili AZTN

AZTN pristupio ICN-ovom Postupovnom okviru

EU zabranio koncentraciju u sektoru čelika

Novčane kazne za banke zbog manipulacije valutnim tečajevima na financijskim tržištima

Španjolska kaznila organizaciju za kolektivno ostvarivanje prava autora

Održan 22. Dan tržišnog natjecanja

22. Dan tržišnog natjecanja, pod nazivom "Politika tržišnog natjecanja i ocjena koncentracija poduzetnika u kontekstu javnog interesa", održan je 11. lipnja 2019. godine, u organizaciji Predstavništva Europske komisije u Republici Hrvatskoj i Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja

Ovogodišnja konferencija se bavila aktualnim pitanjima politike tržišnog natjecanja i ocjena koncentracija poduzetnika u kontekstu javnog interesa, kao i nedavno donesenom ECN+ direktivom o jačanju neovisnosti i ovlasti nacionalnih tijela za tržišno natjecanje.

Uzvanicima se na početku konferencije obratio g. Mladen Cerovac, predsjednik Vijeća AZTN-a, gđa. Nataša Mikuš Žigman, državna tajnica u Ministarstvu gospodarstva, poduzetništva i obrta, g. Branko Baričević, voditelj Predstavništva Europske komisije u Hrvatskoj i g. Kris Dekeyser, direktor u Glavnoj upravi za tržišno natjecanje iz Europske komisije.

Paneli konferencije

Konferencija se odvijala u dva panela pod nazivima: "ECN+ direktiva i prijenos u nacionalno zakonodavstvo" i "Ocjena koncentracija poduzetnika u kontekstu javnog interesa".

Na panelima su sudjelovali: g. Kris Dekeyser iz Glavne uprave za tržišno natjecanje Europske komisije, g. Bogdan Marius Chiritoiu, predsjednik rumunjskog Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja, g. Gianluca Sepe, iz talijanske agencije za zaštitu tržišnog natjecanja, gđa Michaela Nosa, iz slovačke agencije za zaštitu tržišnog natjecanja, dr.sc. Natalie Harsdorf, iz austrijske agencije za zaštitu tržišnog natjecanja, izv.prof.dr.sc. Jasminka Pecotić Kaufman s Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, izv.prof. dr.sc. Vlatka Butorac Malnar s Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci te izv.prof.dr.sc. Dubravka

! MLADEN CEROVAC: "EUROPSKA KOMISIJA JE NAKON VIŠE GODINA SHVATILA DA 85% SLUČAJEVA U EU RJEŠAVAJU NACIONALNE AGENCIJE, DOK NA KOMISIJU OTPADA SAMO 15%"

Akšamović s Pravnog fakulteta Sveučilišta u Osijeku. Moderator prvog panela bila je dr.sc. Mirta Kapural, članica Vijeća AZTN-a, a drugog prof.dr.sc. Siniša Petrović s Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Prva, vrlo značajna tema ove konferencije je prenošenje EU Direktive, kojom se osigurava ovlašćivanje tijela za zaštitu tržišnog natjecanja da učinkovitije provode pravo tržišnog natjecanja EU, a to je Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća EU o ovlašćivanju tijela država članica nadležnih za tržišno natjecanje za učinkovitije provođenje pravila i osiguravanje pravilnog funkcioniranja unutarnjeg tržišta.

Direktivom se nastoji osigurati dovoljno ovlasti i alata za učinkovitu provedbu postupaka u pravu tržišnog natjecanja, koje između ostaloga obuhvaćaju ovlast za pretragu poslovnih i ostalih prostora, zahtjeve za dostavom informacija, obvezne razgovore, izricanje privremenih mjera te mjere za preuzimanje obveza od strane poduzetnika.

Navedeno uključuje i ovlast za izricanje novčanih kazni poduzetnicima i udruženjima poduzetnika. Direktiva je stupila na snagu u veljači 2019., a države članice imaju dvije godine za prenošenje direktive u nacionalno zakonodavstvo.

! U PROTEKLIH DESET GODINA OD 2009. DO 2019. GODINE, EUROPSKA KOMISIJA OCIJENILA JE DOPUŠTENIM VIŠE OD 3 000 SPAJANJA, A ZABRANILA JE SVEGA DEVET

Ocjena koncentracija poduzetnika u kontekstu javnog interesa

Druga tema konferencije se odnosila na ocjenu koncentracija poduzetnika i jedna je od tri glavna područja zaštite tržišnog natjecanja u nadležnosti AZTN-a.

Svrha ocjene koncentracije poduzetnika je osigurati da proces preuzimanja, spajanja ili pripajanja poduzetnika ne izazove trajnu štetu za tržišno natjecanje, stoga se primjenjuju propisi koji uređuju koncentracije, koje mogu bitno ograničavati tržišno natjecanje na mjerodavnom tržištu, zajedničkom tržištu ili njegovom značajnom dijelu, u slučaju koncentracija sa EU dimenzijom.

I ovogodišnjoj konferenciji je prisustvovao veliki broj domaćih i međunarodnih stručnjaka iz područja zaštite tržišnog natjecanja, koji su iskoristili ovu prigodu za razmjenu iskustava i primjera iz dugogodišnje prakse. **a**

Službeni posjet albanskog tijela za zaštitu tržišnog natjecanja AZTN-u

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja, na prijedlog albanskog tijela za zaštitu tržišnog natjecanja, primila je u službeni posjet predsjednicu te institucije, gospođu Julianu Latifi

Tom su prilikom razmijenjena iskustva u provedbi prava tržišnog natjecanja s posebnim naglaskom na iskustvo AZTN-a u pregovorima za pristupanje RH u EU te je ujedno potpisan Sporazum o suradnji između dviju institucija.

Svrha navedenog sporazuma je promicanje suradnje na području provedbe prava i politike tržišnog natjecanja, kako nacionalnih propisa tako i pravne stečevine Europske unije, za čije je članstvo Albanija službeni kandidat od lipnja 2014. godine. Konkretno, predviđaju se oblici međusobne suradnje dvaju tijela, kao što su razmjena stručnjaka, organizacija seminara i studijskih posjeta te sastanaka na stručnoj i visokoj razini, stručno usavršavanje, kao i razmjena literature i informacija o konkretnim slučajevima iz prakse.

Slične sporazume AZTN već ima potpisane s tijelima za zaštitu tržišnog natjecanja: Austrije, Bosne i Hercegovine, Bugarske, Crne Gore, Kosova, Mađarske, Sjeverne Makedonije, Rumunjske, Srbije i Turske. **a**

AZTN kaznio NTL d.o.o. iz Sesveta zbog nametanja nepoštenih trgovačkih praksi s ukupno 800 tisuća kuna

AZTN je izricanjem upravno-kaznenih mjera trgovcu NTL d.o.o. iz Sesveta (dalje: NTL) u ukupnom iznosu od 800 tisuća kuna okončao dva postupka koje je prema odredbama Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom (dalje: ZNTP) pokrenuo krajem lipnja 2018.

Riječ je o postupcima u kojima je AZTN utvrdio da je NTL u ugovorima o kupoprodaji robe koje je 1. travnja 2018. sklopio sa svojim dobavljačima Zdenkom – mliječni proizvodi d.o.o. (dalje:Zdenka) i Gavrilovićem d.o.o. (dalje: Gavrilović) iskoristio svoju značajnu pregovaračku snagu nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi.

! U SPOMENUTIM UGOVORIMA MJESTA ISPORUKE NISU ČINILA OBVEZNI SASTAVNI DIO SAMIH UGOVORA KAKO JE TO PROPISANO ZNTP-OM

Teška povreda ZNTP-a

U spomenutim ugovorima mjesto ili mjesta isporuke nisu činila obvezni sastavni dio samih ugovora kako je to propisano ZNTP-om, već je NTL kao mjesto isporuke prehrambenih proizvoda odredio da će lokacija isporuke biti specificirana tek u narudžbi NTL-a.

Time je NTL počinio tešku povredu ZNTP-a.

Povreda je trajala od 1. travnja do 16. kolovoza 2018., kada je NTL sa Zdenkom i Gavrilovićem sklopio anekse ugovora o kupoprodaji, u čijem su prilogu točno navedena sva mjesta isporuke, koja su time postala sastavni dio navedenih ugovora kako je to propisano ZNTP-om.

Svrha točnog navođenja mjesta isporuke (jednog ili više njih) kao obveznog sastojka ugovora između trgovaca i dobavljača u smislu ZNTP-a, je da dobavljačima već prilikom sklapanja ugovora moraju biti poznata sva mjesta isporuke, kako bi unaprijed znali na što se ugovorom obvezuju i u skladu s preuzetim obvezama organizirati svoje po-

slovanje. Ovo posebno vrijedi u pogledu poštivanja rokova isporuke koje su preuzeli. U protivnom im prijeti ugovorna kazna.

Ugovoren tzv. "transportni rabat"

Osim opisanih povreda ZNTP-a vezanih uz mjesto isporuke, NTL je u Općem ugovoru o kupoprodaji robe, koji je sklopio sa Zdenkom kao dobavljačem, ugovorio tzv. "transportni rabat" u određenom postotku, koji se treba iskazivati na računu dobavljača, u slučaju isporuke određenih količina proizvoda (minimalno jedne palete), na jedno mjesto isporuke.

Na taj način je NTL sklopio ugovor s dobavljačem koji je protivan odredbama ZNTP-a (članka 4. i 12. ZNTP-a). Naime, NTL nema pravo teretiti dobavljača za troškove logistike, a koji trošak bi se u ovom slučaju naplaćivao dobavljaču u vidu "transportnog rabata".

Ovo iz razloga što mjesto ili mjesta isporuke nisu činila sastavni dio predmetnog ugovora što je obvezno jer u trenutku isporuke svi rizici i odgovornosti za poljoprivredne ili prehrambene proizvode prelaze s dobavljača na trgovca.

Osim toga, zabranjena je naplata naknade za dostavu poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda izvan ugovorenog mjesta isporuke, zabranjena je naplata naknade za čuvanje i manipulaciju poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda nakon isporuke trgovcu, odnosno zabranjena je naplata naknade za usluge koje nisu pružene. AZTN je stoga utvrdio da tzv. "transportni rabat" predstavlja ugovorenu, prikrivenu naknadu za dostavu poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda izvan ugovorenog mjesta isporuke, za čuvanje i manipulaciju nakon isporuke poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda trgovcu te naknade trgovcu za usluge koje nisu pružene.

! Upravno-kaznene mjere

Sve opisane povrede smatraju se teškim povredama ZNTP-a za koje je propisana upravno-kaznena mjera do najviše 3,5 milijuna kuna. AZTN je NTL-u zbog opisane povrede ZNTP-a u ugovoru o kupoprodaji robe s Gavrilovićem izrekao upravno-kaznenu mjeru u iznosu od 350 tisuća kuna. Zbog opisane dvije povrede ZNTP-a u ugovoru o kupoprodaji robe sklopljenim sa Zdenkom, AZTN je NTL-u izrekao upravno-kaznenu mjeru u iznosu od 450 tisuća kuna.

! AZTN JE UTVRDIO DA TZV. "TRANSPORTNI RABAT" PREDSTAVLJA UGOVORENU, PRIKRIVENU NAKNADU ZA DOSTAVU POLJOPRIVREDNOG ILI PREHRAMBENOG PROIZVODA IZVAN UGOVORENOG MJESTA ISPORUKE

AZTN nije pronašao dokaze da je tzv. "transportni rabat" bio primijenjen, ali samo postojanje zabranjene, prethodno opisane prikrivene naknade u ugovoru, predstavlja povredu ZNTP-a.

AZTN nije prihvatio objašnjenje NTL-a da je "transportni rabat" zapravo količinski rabat, odnosno kombinacija rabata koji je vezan za jedno mjesto isporuke i minimalnu količinu naručene robe (jedna paleta), što bi trebalo rezultirati uštedom za dobavljača.

Naime, količinski rabat po samoj svojoj naravi nije vezan uz mjesto isporuke, a kada bi i bio, dobavljač ne bi mogao imati saznanja o ikakvoj uštedi, jer mu mjesta isporuke u vrijeme sklapanja ugovora uopće nisu niti bila poznata pa nisu niti činila obvezni sastavni dio Ugovora. Ova je povreda trajala od 1. travnja do 6. studenoga 2018., kada je NTL sa Zdenkom sklopio odgovarajući aneks ugovora, kojim je umjesto "transportnog rabata" ugovorio isključivo količinski rabat, koji nije više vezan uz mjesto isporuke.

Olakotne okolnosti

Pri utvrđivanju visine upravno-kaznene mjere u oba predmeta, AZTN je posebice u obzir uzeo niz olakotnih okolnosti na strani NTL-a, među ostalim: kratko trajanje povreda, otklanjanje povreda u kratkom roku, suradnja s AZTN-om tijekom postupka, otklanjanje nejasnoća vezanih uz izričaj pojedinih odredbi ugovora, ne postojanje dokaza o stvarnoj primjeni odredbe o "transportnom rabatu".

Stoga je AZTN, uzimajući u obzir težinu, opseg, vrijeme trajanja i posljedice konkretnih povreda za dobavljače, kao i utvrđene olakotne okolnosti, NTL-u izrekao upravno-kaznenu mjeru za povrede ZNTP-a iz spomenutih ugovora s dobavljačima Gavrilović i Zdenka, u ukupnom iznosu od 800 tisuća kuna.

! AZTN SMATRA DA ĆE SE IZREČENOM UPRAVNO-KAZNENOM MJEROM OSTVARITI ODVRAĆANJE OD BUDUĆIH POVREDA ODREDBI ZNTP-A

AZTN smatra da će se izrečenom upravno-kaznenom mjerom ostvariti cilj njezina izricanja u smislu odvraćanja od budućih povreda odredbi ZNTP-a, ne samo NTL-a kao prekršitelja, već i drugih trgovaca, otkupljivača i prerađivača. Tekstovi oba rješenja bez poslovnih tajni bit će uskoro objavljeni na mrežnoj stranici AZTN-a. a

Hrvatski taekwondo savez nije narušio tržišno natjecanje zlouporabom vladajućeg položaja

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: AZTN) je postupak pokrenula radi utvrđivanja predstavlja li dopis Hrvatskog taekwondo saveza (dalje: HTS) iz veljače 2017. upućen njegovim članicama kojima ih obavještava i obvezuje da ne ulaze u poslovni odnos s poduzetnikom LMK, zlouporabu vladajućeg položaja na mjerodavnom tržištu organizacije taekwondo natjecanja u Hrvatskoj, s mogućim učinkom na povezanom tržištu iznajmljivanja sustava elektronske zaštitne opreme i tatami ploča

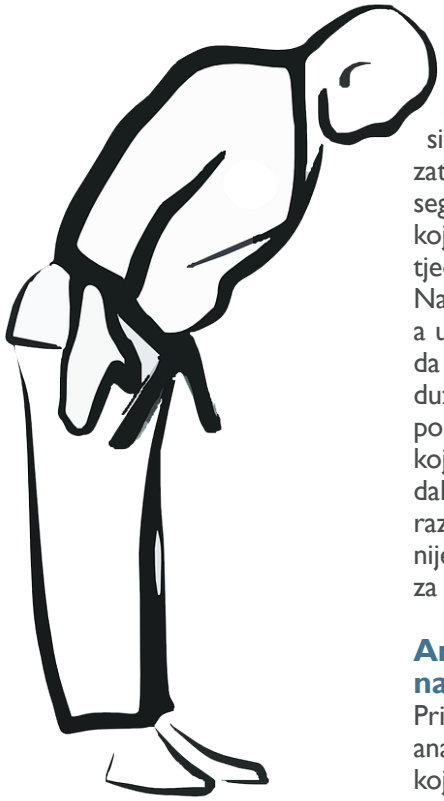

AZTN je u postupku utvrdio da je slanjem predmetnog dopisa, HTS podnositelju inicijative potencijalno zatvorio pristup samo u manjem segmentu mjerodavnog tržišta koji se odnosi na kriterijska natjecanja u organizaciji klubova. Na ostala natjecanja dopis HTS-a uopće nije imao učinka, budući da je podnositelj inicijative, poduzetnik LMK, na njima nastavio poslovati. Nadalje, iz očitovanja koja su ostali taekwondo klubovi dali AZTN-u proizlazi kako se, iz različitih razloga, većina klubova nije niti pridržavala uputa i obveza iz dopisa HTS-a.

Analiza taekwondo natjecanja

Pritom je važno istaknuti kako je analiza taekwondo natjecanja na kojima je LMK iznajmljivao svoju elektronsku zaštitnu opremu, pokazala da je taj poduzetnik i prije spornog dopisa HTS-a, predmetnu opremu iznajmljivao tek na jednom natjecanju. Stoga, uzevši u obzir činjenicu da je LMK u tom manjem segmentu tržišta bio slabo prisutan i prije slanja spornog dopisa, nije bilo moguće zaključiti da je isključivo dopis HTS-a doveo do zatvaranja pristupa LMK-u tom segmentu mjerodavnog tržišta. AZTN je uzeo u obzir i činjenicu da je HTS, u svibnju 2018., na svojim mrežnim stranicama obavijestio sve svoje članice, taekwondo klubove, da je LMK podmirio sve obaveze i dugovanja prema njemu te da sve članice mogu s podnositeljem inicijative poslovati na vlastiti poslovni rizik.

! DOPIS HTS-A NIJE DOVEO DO ZATVARANJA PRISTUPA LMK-U U SEGMENTU MJERODAVNOG TRŽIŠTA

HTS smanjio potencijalno negativan utjecaj

Time je HTS znatno smanjio potencijalno negativan utjecaj na odluke klubova o tome s kojim će poduzetnikom poslovati prilikom organizacije taekwondo natjecanja. Slijedom navedenog, AZTN je utvrdio da Hrvatski taekwondo savez nije narušio tržišno natjecanje zlouporabom vladajućeg položaja na tržištu organizacije taekwondo natjecanja u Hrvatskoj. a

Uspješno završen twinning light projekt u Crnoj Gori, prvi projekt AZTN-a kao davatelja pomoći

Rezultati uspješno završenog projekta "Jačanje institucionalnih i tehničkih kapaciteta Agencije za zaštitu konkurencije Crne Gore", predstavljeni su u Podgorici, 18. lipnja 2019. godine

Projekt, koji je Europska unija financirala s 250.000,00 eura, bio je usmjeren na jačanje kapaciteta crnogorske agencije u vođenju i rješavanju predmeta u području zaštite tržišnog natjecanja, s naglaskom na postupovne aspekte, koji uključuju složene ekonomske analize, ali i prikupljanje dokaza, osobito kroz nenajavljene pretrage poslovnih i privatnih prostora poduzetnika.

AZTN održao niz treninga za službenike crnogorske agencije

Projekt je provela Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja Republike Hrvatske (dalje: AZTN) u suradnji s Agencijom za zaštitu konkurencije Crne Gore, uz administrativnu podršku hrvatske Središnje agencije za financiranje i ugovaranje.

Hrvatski stručnjaci održali su niz treninga za službenike crnogorske agencije o primjeni odredbi Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja, a sedam predstavnika crnogorske agencije sudjelovalo je u studijskom posjetu AZTN-u, gdje su stekli direktan uvid u praksu hrvatskih kolega i njihov pristup u rješavanju predmeta iz područja tržišnog natjecanja.

Posebno koristan bio je posjet informatičkom laboratoriju, u kojem AZTN obrađuje digitalne dokaze prikupljene tijekom nenajavljenih pretraga poduzetnika. U svom pozdravnom govoru, gospodin Herman Spitz, šef Sektora za suradnju Delegacije Europske unije u Crnoj Gori, naglasio je važnost ovoga projekta za budući rad Agencije za zaštitu konkurencije, budući da je politika tržišnog natjecanja jedna od najvažnijih područja unutarnjeg tržišta EU.

"Od najveće je važnosti osigurati odgovarajući broj kompetentnog osoblja u ovom osobito kompleksnom području, a Agenciji je za uspješnost rada neophodna i kontinuirana i snažna politička podrška", istaknuo je Spitz. Veleposlanik Republike Hrvatske u Crnoj Gori, Nj. E. gospodin Veselko Grubišić, naglasio je kako je jačanje institucionalne i tehničke sposobnosti Agencije za zaštitu konkurencije, od velikog značaja za postizanje uvjeta i ostvarivanje jednakih prilika za sve poslovne subjekte u Crnoj Gori.

Gospođa Lepa Aleksić, direktorica Agencije za zaštitu konkurencije u Crnoj Gori, naglasila je kako je projekt u potpunosti ostvario očekivanja u smislu edukacije zaposlenih. Kao bitan rezultat projekta istaknula je napredak u statistici predmeta i provedbu nenajavljene pretrage, koja je ostvarena nakon opsežnih priprema i uz pomoć hrvatskih kolega.

"Kroz ovaj projekt ostvarili smo trajne veze između naše i hrvatske agencije, ne samo na rukovodećem, već i na operativnom nivou samih zaposlenih, koji će sigurno nastaviti razmjenjivati svoja iskustva u svakodnevnom radu", napomenula je gospođa Aleksić.

Preporuke za daljnji rad Agencije za zaštitu konkurencije

Gospođa Branimira Kovačević, voditeljica ovog projekta, ukazala je na preporuke za daljnji rad Agencije za zaštitu konkurencije, kako u dijelu daljnjeg poboljšanja zakonodavnog okvira, tako i u dijelu jačanja svijesti javnosti o radu Agencije i njenom značaju za crnogorsko gospodarstvo.

"Bitno je nastaviti s radom na edukaciji zaposlenih crnogorske agencije, ali i drugih institucija i poslovnih subjekata koji djeluju na tržištu, kako bi se zaštitilo tržišno natjecanje i osigurali jednaki uvjeti za sve, na dobrobit crnogorskih poduzetnika i krajnjih potrošača", rekla je gospođa Kovačević. a

Provedba ZNTP-a: pokrenut upravni postupak protiv prerađivača grožđa ILOČKI PODRUMI d.d.

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: AZTN) je u okviru svojih ovlasti, po službenoj dužnosti, pokrenula upravni postupak utvrđivanja iskorištavanja značajne pregovaračke snage nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom, protiv prerađivača grožđa ILOČKI PODRUMI d.d., Ilok.

AZTN će u upravnom postupku ispitati sve elemente koji se odnose na sadržaj i realizaciju poslovnih odnosa prerađivača grožđa ILOČKI PODRUMI d.d. Ilok, s njegovim dobavljačima grožđa.

Pri tome treba istaknuti kako samo pokretanje upravnog postupka protiv određenog trgovca ili otkupljivača ili prerađivača ne znači nužno utvrđenje povrede ZNTP-a, već je AZTN obvezan u postupku utvrditi sve relevantne činjenice i okolnosti, odnosno konkretne dokaze koji potvrđuju indicije koje su bile razlog za pokretanje postupka.

Na temelju konačno utvrđenog činjeničnog stanja, AZTN će u konkretnom predmetu donijeti meritornu odluku. Ukazuje se kako zbog zaštite poslovnih tajni AZTN ne može komentirati niti iznositi detalje o postupku koji je u tijeku. AZTN će Odluku kojom okončava pojedini postupak u cijelosti objaviti na svojoj mrežnoj stranici. a

Provedba ZNTP-a: pokrenut upravni postupak protiv trgovca PEMO d.o.o.

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: AZTN) je u okviru svojih ovlasti, po službenoj dužnosti, pokrenula upravni postupak radi utvrđivanja nametanja nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom, protiv trgovačkog društava PEMO d.o.o., Dubrovnik.

Navedeni upravni postupak rezultat je analize ugovora tog društava s njegovim dobavljačima, u kojima je AZTN utvrdio postojanje nejasnih, odnosno spornih odredbi, što dovoljno ukazuje da postoje indicije za pokretanje postupka AZTN-a po službenoj dužnosti. AZTN će u upravnom postupku ispitati sve elemente koji se odnose na sadržaj i realizaciju poslovnih odnosa trgovca PEMO d.o.o. s njegovim dobavljačima.

Pri tome treba istaknuti kako samo pokretanje upravnog postupka protiv određenog trgovca ne znači nužno utvrđenje povrede ZNTP-a, već je AZTN obvezan u postupku utvrditi sve relevantne činjenice i okolnosti, odnosno konkretne dokaze koji potvrđuju indicije koje su bile razlog za pokretanje postupka. Na temelju konačno utvrđenog činjeničnog stanja, AZTN će u konkretnom predmetu donijeti meritornu odluku. Ukazuje se kako zbog zaštite poslovnih tajni, AZTN ne može komentirati niti iznositi detalje o postupku koji je u tijeku. AZTN će Odluku kojom okončava pojedini postupak u cijelosti objaviti na svojim mrežnim stranicama. a

AZTN na konferenciji o interakciji prava tržišnog natjecanja i sporta

Predstavnici AZTN-a sudjelovali na konferenciji o interakciji prava tržišnog natjecanja i sporta, u sklopu kojeg je održan i turnir EUROCOMP 2019.

Od 13. do 15. lipnja 2019. godine, u Bernu, u Švicarskoj, predstavnici AZTN-a sudjelovali su na konferenciji o interakciji prava tržišnog natjecanja i sporta, u sklopu koje je održan deseti po redu turnir EUROCOMP 2019. Konferencija je bila posvećena primjeni tržišnog natjecanja u sportu, kroz puno različitih tema, kao što su: isključiva retransmisija premium nogometnog sadržaja, sporazumi o podlicenciranju u sportskim TV pravima te brojni drugi problemi s kojima se nacionalne agencije susreću, ponajprije u farmaceutskom sektoru (4 od ukupno 14 tema odnosile su se na sektor farmaceutike).

Sljedeći dan nakon konferencije održao se malonogometni turnir EUROCOMP 2019., na kojem je sudjelovalo 140 predstavnika iz 15 zemalja (Portugal, Belgija, Srbija, Slovenija, Hrvatska, Danska, Njemačka, Francuska, Norveška, Mađarska,

Italija, Nizozemska i domaćin Švicarska), koji su prvo kroz skupine, a kasnije i knock-out fazu odlučili tko će biti novi europski prvak.

Titulu novog europskog prvaka ponijela je Curia, ekipa Suda Europske unije, pobijedivši u finalu ekipu Italije, boljim izvođenjem penala. a

Sastanak OECD-ovog Odbora za tržišno natjecanje

AZTN nastavlja aktivno sudjelovati u radu OECD-ovog Odbora za tržišno natjecanje, gdje ima status sudionika od lipnja 2016. godine

Odbor održava sastanke dva puta godišnje, na kojima AZTN redovito sudjeluje s pisanim i usmenim doprinosima na određene teme. Na sastanku održanom u lipnju, pisani prilozi članice Vijeća, mr.sc. Ljiljane Pavlic, odnosili su se na prezentaciju hrvatskog iskustva u okviru okruglog stola na temu sudske kontrole u predmetima tržišnog natjecanja, zatim na prezentaciju dva predmeta iz nedavne prakse AZTN-a u okviru okruglog stola o interakciji tržišnog natjecanja i tržišta rada, kao i na predstavljanje rada AZTN-a u prethodnoj godini, o čemu je članica Vijeća imala i usmeno izlaganje. Odbor za tržišno natjecanje najistaknutije je mjesto rasprava o politici i provedbi popisa o zaštiti tržišnog natjecanja. Okuplja čelnike tijela nadležnih za zaštitu tržišnog natjecanja, promiče redovitu razmjenu iskustava i analizira najbolje prakse u važnim pitanjima politike tržišnog natjecanja. a

Strani suci u posjetu AZTN-u

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja, u suradnji s Pravosudnom akademijom, bila je domaćin skupini od devet stranih sudaca koji su posjetili Hrvatsku u razdoblju od 27. svibnja do 5. lipnja 2019. godine, kao sudionici Programa razmjene pravosudnih dužnosnika u organizaciji Europske mreže pravosudnih centara. Strani gosti upoznali su se s radom pravosudnih tijela, tijela državne uprave i Ustavnog suda te je u okviru programa organiziran i posjet AZTN-u.

Tom su prilikom predstavnici Vijeća i Odjela za međunarodnu suradnju AZTN-a predstavili sucima rad Agencije, nadležnosti i pravni okvir, kao i sustav sudske nadležnosti u predmetima tržišnog natjecanja. Suce je osobito zanimala sudska praksa u Hrvatskoj u području zaštite tržišnog natjecanja, s naglaskom na paralelnoj primjeni EU zakonodavstva nakon pristupanja Europskoj uniji, kao i na privatno-pravnoj provedbi propisa o naknadni štete u slučaju povrede propisa o zaštiti tržišnog natjecanja. a

Studenti ekonomije posjetili AZTN

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja, na inicijativu izv.prof. dr.sc. Jasminke Pecotić Kaufman s Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, primila je u posjet skupinu domaćih i stranih studenata koji pohađaju "Competition law" – kolegij o pravu tržišnog natjecanja na engleskom jeziku.

Predstavnice Vijeća i Odjela za međunarodnu suradnju AZTN-a upoznale su studente s radom Agencije i osobitom prirodom njezinih predmeta koji zahtijevaju usku suradnju ekonomske i pravne struke. Studente je posebno zanimala primjena teoretskih koncepata u praksi, kao i tijek ekonomskih analiza u pojedinim vrstama predmeta. a

AZTN pristupio ICN-ovom Postupovnom okviru

Članovi upravljačkog odbora Međunarodne mreže za tržišno natjecanje (ICN) odobrili su 3. travnja 2019. međunarodni Postupovni okvir tijela za zaštitu tržišnog natjecanja

Članovi upravljačkog odbora Međunarodne mreže za tržišno natjecanje (ICN), odobrili su 3. travnja 2019. međunarodni Postupovni okvir tijela za zaštitu tržišnog natjecanja (Competition Agency Procedures – CAP; https://www.internationalcompetitionnetwork.org/frameworks/).

Polazište je bio projekt američkog Ministarstva pravosuđa pod nazivom "Multilateralni postupovni okvir" (Multilateral Framework on Procedures – MFP).

CAP – provedbeni instrument za unaprjeđenje osnovnih načela pravičnog postupka

CAP je "opt-in" okvir otvoren svim agencijama za zaštitu tržišnog natjecanja, a namijenjen je kao provedbeni instrument za unaprjeđenje osnovnih načela pravičnog postupka među svim tijelima nadležnim za tržišno natjecanje.

Iako su CAP potaknuli članovi ICN-a te je podržan kroz ICN-ove resurse, njegova provedbena struktura omogućuje dodatnu suradnju među sudionicima i otvorena je za agencije za zaštitu tržišnog natjecanja koje nisu članovi ICN-a.

Predsjedavajući ICN-a Andreas Mundt izjavio je: "Stvaranje CAP-a, koji povezuje prethodna načela konsenzusa i nove alate za provedbu, ilustrira blisku suradnju unutar međunarodne zajednice u području konkurencije te razinu podrške, pouzdanosti i povjerenja u ICN-u. Zahvaljujem svim uključenim agencijama i veliko mi je zadovoljstvo pozvati sva tijela za tržišno natjecanje da budu dio CAP-a."

ICN je odavno prepoznao važnost pravičnih i učinkovitih postupaka i postao vodeći međunarodni glas kad se radi o postupovnom aspektu. "Preporučene prakse za transparentnost i pravični postupak u ocjeni koncentracija" iz 2003. i 2004. godine bile su prva međunarodna usuglašena načela na tu temu. U 2015. ICN je donio "Smjernice o ispitnom postupku".

! AZTN JE PRISTUPIO CAP-U LIPNJU 2019. GODINE, NAKON ŠTO JE ISTO UČINILA EUROPSKA KOMISIJA

Tijekom 2018. godine uslijedila su tri dodatna dokumenta vezana uz pravičnost postupka, a na godišnjoj konferenciji ICN-a u svibnju ove godine ICN je predstavio svoj rad na najvišoj razini na temu: "Preporučene prakse za ispitni postupak".

CAP uključuje važne odredbe o transparentnosti

CAP određuje temeljna načela o pravičnosti postupka, koji odražavaju široki konsenzus među agencijama za tržišno natjecanje. CAP dodaje proces suradnje u kojem agencije sudionice mogu sudjelovati u dijalozima radi boljeg međusobnog razumijevanja postupaka. Okvir također uključuje važne odredbe o transparentnosti koje omogućuju sudionicima da objave svoja postupovna pravila. CAP, kao i prethodni okvirni instrumenti ICN-a koji promiču suradnju u području kartela i koncentracija, također uključuje koncept „opt-in okvira". ICN je radna suradnja svjetskih tijela za tržišno natjecanje u cilju promicanja konvergencije u pravu i politici tržišnog natjecanja. Kao i brojna tijela država članica EU-a koja su pristupila ili su u procesu pristupanja, AZTN je pristupio CAP-u lipnju 2019. godine, nakon što je isto učinila Europska komisija. a

EU zabranio koncentraciju u sektoru čelika

Predloženi zajednički pothvat poduzetnika Thyssenkrupp i Tata Steel nije dobio odobrenje Europske komisije (EK). To je, nakon zabranjenog spajanja Siemensa i Alstoma, te namjere preuzimanja dijela poslovanja Aurubisa od strane njemačkog proizvođača bakra Wieland-Werke, treća koncentracija ove godine na teritoriju EU-a koju je europski regulator za tržišno natjecanje ocijenio nedopuštenom i zabranjenom.

U priopćenju EK, kao negativne posljedice koje bi nastale ovakvim spajanjem, navode se više cijene za kupce, naročito čelika koji se koristi za izradu ambalaže u automobilskoj industriji i smanjeno tržišno natjecanje.

Iako su navedene kompanije navele da je koncentracija odgovor na višak kapaciteta i probleme u industriji čelika, EK je ocijenio da ni uvoz iz trećih zemalja, niti ponuđene mjere sudionika koncentracije u cilju uklanjanja negativnih posljedica, ne bi mogli ukloniti negativne posljedice povećanja cijena. "U sektoru čelika rade milijuni ljudi u Europi pa sektor ovisi o konkurentnim cijenama", rekla je europska povjerenica za tržišno natjecanje, Margrethe Vestager. a

Novčane kazne za banke zbog manipulacije valutnim tečajevima na financijskim tržištima

Europska komisija (EK) kaznila je pet globalnih banaka – Barclays, Citigroup, JP Morgan, MUFG i Royal Bank of Scotland s ukupno 1,07 milijardi eura za sudjelovanje u dva kartela u kojima su razmjenjivale osjetljive informacije i tajno se dogovarale o trgovini velikim iznosima stranih valuta.

Dugogodišnja istraga EK-a pokazala je da su pojedini zaposlenici tih banaka, koje su izravni konkurenti na tržištu, privatno razmjenjivali informacije i planove trgovanja na chatroomu na kojem su se sastajali putujući svakodnevno vlakom na posao u London. Kartel kodnog imena "Essex Express" trajao je od prosinca 2009. do prosinca 2012. dok je drugi kartel, naziva "Three Way Banana Split" trajao od prosinca 2007. do siječnja 2013.

Kazna EK zbog manipulacije valutnim tečajevima na financijskim tržištima investitorima je znak za pokretanje tužbi protiv banaka zbog navodnih gubitaka na FX tržištu.

Švicarska banka UBS također je sudjelovala u kartelu, ali je oslobođena od kazne jer je kršenje propisa o tržišnom natjecanju prva prijavila EK-i. a

Španjolska kaznila organizaciju za kolektivno ostvarivanje prava autora

Španjolska komisija za tržišno natjecanje kaznila je s 2,95 milijuna eura španjolsku organizaciju za kolektivno ostvarivanje prava autora (SGAE) zbog zlouporabe vladajućeg položaja pri upravljanju i korištenju prava intelektualnog vlasništva autora glazbenih i audiovizualnih djela.

Regulator je utvrdio da je SGAE, koji ima monopol ili većinski udio u upravljanju pravima intelektualnog vlasništva autora i nakladnika glazbenih i audiovizualnih djela, nametao uvjete kojima se neopravdano ograničava sloboda njegovih članova, i to na dva načina.

Prvo, SGAE je zlouporabio svoj vladajući položaj na tržištu kolektivnog upravljanja pravima, namećući zakonske i ugovorne obveze kojima se ograničava sloboda njegovih članova da odluče žele li svoja prava dati na upravljanje SGAE-u ili pak dio tih prava ostvarivati na drugi način.

Naime, SGAE je definirao tarife za unaprijed utvrđene kategorije ostvarivanja prava koje nisu omogućavale odvojeno upravljanje pojedinačnim pravima.

Drugo, zlouporaba vladajućeg položaja SGAE-a utvrđena je i na tržištu javnog korištenja djela koja se emitiraju na televiziji ili radiju, i to uvjetovanjem vezane prodaje prava emitiranja glazbenog ili audiovizualnog djela, bez navođenja pojedinačnih naknada, pri čemu korisnik – hotel ili restoran – nije mogao utvrditi stvarne troškove korištenja djela, niti ih je mogao usporediti s drugim, potencijalnim ponudama mogućih konkurenata SGAE-a.

Ovim protutržišnim postupanjima SGAE je jačao svoj položaj na tržištu i sprečavao ulazak bilo kojeg drugog operatora za kolektivno upravljanje pravima autora. a

Odluke AZTN-a objavljene u svibnju 2019.

- Središnji državni ured za središnju javnu nabavu - prijedlog Odluke Vlade RH o davanju ovlasti Središnjem državnom uredu za središnju javnu nabavu za provedbu postupka središnje javne nabave za javne naručitelje koji nisu obuhvaćeni člankom 12. stavkom 1. Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Središnjeg državnog ureda za središnju javnu nabavu - Mišljenje
- Prijava za obavljanje zamjenskih poštanskih usluga davatelja poštanskih usluga Tisak plus d.o.o., Zagreb - zahtjev HAKOM-a - Mišljenje
- Narodni media management d.o.o., Zagreb i Radio Croatia d.o.o., Zagreb - Rješenje o odbacivanju inicijative
- Državni zavod za intelektualno vlasništvo - Prijedlog iskaza o procjeni učinaka propisa za Zakon o patentu - Mišljenje

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja
Savska cesta 41, 10000 Zagreb, Hrvatska,
tel.: +385 1 617 64 48, fax: +385 1 617 64 50,
www.aztn.hr, agencija.ztn@aztn.hr

Vjekoslava Belovari,
prof., voditeljica Odjela za Komunikacije
vjekoslava.belovari@aztn.hr

mr.sc. Branimira Kovačević, voditeljica
Odjela za međunarodnu i europsku suradnju
branimira.kovacevic@aztn.hr

Tatjana Jakovljević, prof., univ.spec.eur.st.,
samostalna savjetnica, Odjel za komunikacije
tatjana.jakovljevic@aztn.hr

Sandi Valentinc, mag. oec., samostalni savjetnik,
Odjel za međunarodnu i europsku suradnju
sandi.valentinc@aztn.hr